

COVID-19's BETYDNING FOR ARBEJDSMILJØET I 2020

Supplement til pjece af december 2020, indeholdende spørgeskemaresultater fra november 2020

Indhold

Tillæg til pjecen: Covid-19's betydning for arbejdsmiljøet.....	3
Indledning.....	3
Sammenfatning af besvarelser fra 3. runde indsamlet november 2020.....	3
Tema 1: Smitteforebyggelse.....	5
Værnemidler og retningslinjer	5
Særlige risikogrupper	5
Inddragelse af AMR og TR	6
Bekymring i forhold til smitte.....	6
Forældres ageren og rengøringens betydning for smittespredning	6
Spørgsmål om hjemsendte pga. COVID-19	7
Sammenfatning af smitteforebyggelse	7
Tema 2. Undervisningskvalitet	8
Balance arbejdsliv og privatliv	8
Kvalitet af undervisningen under Corona.....	8
Sammenfatning af undervisningskvalitet	9
Tema 3. Psykisk arbejdsmiljø.....	10
Sammenfatning af psykisk arbejdsmiljø	11
Tema 4. Sociale relationer og mentalt helbred	12
Sociale relationer.....	12
Mentalt helbred.....	13
Sammenfatning sociale relationer og mentalt helbred	13
Tema 5. Viden om test.....	13

Tillæg til pjecen: Covid-19's betydning for arbejdsmiljøet

Indledning

Coronasituationen udvikler sig konstant og skolerne har vekslet mellem nedlukning og genåbning.

DLF har siden maj måned foretaget 3 spørgeskemaundersøgelser for at følge Coronapandemiens betydning for lærernes arbejdsmiljø. Undersøgelsen kaldes CLASS (COVID-19's betydning for Lærernes Arbejdsmiljø, Sammenhold og Smitteoplevelse) og nærværende rapport præsenterer data indsamlet i perioden fra den 25. november til den 9. dec. 2020 sammenstillet med undersøgelsesresultater fra maj og juni 2020.

Resultaterne præsenteres på samme måde som resultaterne fra maj og juni måned, som blev præsenteret i pjecen: "Covid-19's betydning for arbejdsmiljøet", december 2020.

I maj-undersøgelsen blev spørgeskemaet udsendt til 10.000 respondenter og 2673 svarede. Af disse 2673 personer gav 2320 personer samtykke til fortsat at ville bidrage til Covid-19-undersøgelsen og i juni genbesvarede 1261 personer spørgeskemaet. I november er spørgeskemaet sendt til samme 2320 personer og ud af disse har 1374 svaret, hvilket giver en svarprocent på 59.

Novembers resultater blev indsamlet i en periode, hvor stort set alle igen var fuldt til stede på skolerne.

Sammenfatning af besvarelser fra 3. runde indsamlet november 2020

De spørgsmål, som i denne undersøgelse, er særligt interessante, er nye, tilføjede spørgsmål baseret på læring undervejs fx om det stadig er svært at holde pause, brug af den opnåede ret til visir, bekymring for afgangselevens faglige niveau og om der opretholdes et nødvendigt højere rengøringsniveau.

Det ses, at der er blevet en lidt bedre mulighed for at holde pause, idet 50 % sommetider har mulighed for at holde pause i løbet af arbejdsdagen. I juni var tallet kun 30%.

Den opnåede ret til visir benyttes ikke af ret mange. Der svares, at der er værnemidler til rådighed og forholdsvis høj grad af kendskab til retningslinjerne.

Der er høj grad af bekymring i forhold til undervisningskvaliteten, idet 2/3 er bekymrede i forhold til afgangselevens faglige niveau – også selv om 57 % er tilfredse med kvaliteten af deres undervisning.

På mange måder afspejler resultaterne, at den lange epidemi og det at holde afstand belaster det psykiske arbejdsmiljø, selv om der stadig er et godt kollegialt sammenhold og kolleger og ledelse hjælper og støtter hinanden. Hele 65 % svarer, at de oplever det psykiske arbejdsmiljø som værre nu under Corona, hvor det i foråret var ca. 1/3, der oplevede det.

Forholdet til elever og kolleger lider. 51 % oplever det som negativt at skulle holde afstand til eleverne og 48 % oplever, at følelsen af sammenhold mellem kolleger påvirkes negativt. 1/3 oplever konflikter pga. forskellige holdninger til smittespredning. Jo mere man oplever, at følelsen af sammenhold går i negativ retning og i jo højere grad man oplever konflikter pga. forskellig holdning til smittespredning i højere grad opleves det psykiske arbejdsmiljø som dårligere.

Så altså selv om den vanlige store hjælpsomhed blandt kolleger og hjælp og støtte fra leder faktisk er opretholdt fx (75% oplever stadig at få tilstrækkelig hjælp og støtte fra kolleger) opleves det psykiske arbejdsmiljø som markant dårligere.

På positiv siden er, at grænsen mellem arbejdsliv og privatliv er blevet mindre flydende, sandsynligvis fordi de fleste var på arbejde på skolen i dataindsamlingsperioden. Og viden om test er øget (fra 73 % i juni til 79 %).

Men bekymringerne for at blive smittet er større end før sommerferien. Og har man været i kontakt med en elev, kollega eller forælder, der er konstateret smittet, frygter man i højere grad selv at blive smittet.

Med til at bidrage til bekymring for smitte i øvrigt kan være forældrenes ageren. Kun ¼ er trygge ved den måde, forældrene ager for at undgå smittespredning blandt eleverne uden for skoletiden, mens der ikke er utryghed i forhold til forældrene, når de afleverer eleverne eller er til skole-hjem-samtaler. Her er ca. 2/3 trygge nok.

Med stigende smittespredning er der også kommet nye anbefalinger om at reducere de nære kontakter og det ses, at de sociale relationer er påvirket i negativ retning. Bekymringen for at være sammen med personer i nær omgangskreds er steget mellem juni og november og flere har oplevet, at personer i nær omgangskreds har undgået at være sammen med dem.

Bekymring for smitte, den manglende sociale kontakt i privatlivet, den fysiske afstand på skolen og de markante ændringer af arbejdsliv og kerneopgave kan have negativ effekt på det mentale helbred. Undersøgelsen viser, at det mentale helbred på alle områder er blevet markant dårligere; særligt stress og dårlig søvnkvalitet.

I forhold til rengøring er der klart behov for forbedring. 53 % er ikke trygge ved det nuværende niveau af rengøring på arbejdspladsen.

Foreningen har siden juni presset på for, at kommunerne skulle anvende nogle af de ekstra 2,2 milliarder, de fik bevilget til at dække de samlede ekstraomkostninger ifm. Corona pandemien til rengøring. Børne- og undervisningsministeren har i brev i uge 44 måttet indskærpe dette overfor kommunerne: "*Pengene til ekstra rengøring er bevilliget. De penge skal ud at arbejde på skoler og institutioner, fordi det er afgørende for at mindske smittespredningen, at der bliver gjort ordentligt rent. Det skal ske alle steder*".

Ifølge KL's Børne og Undervisningsudvalg er ressourcerne til rengøring oprustet med omkring 20 procent i 2020 og ekstra rengøring for dagtilbud og skoler udgør 450 millioner kroner, hvor omkring 2/3 er brugt efter sommeren.

Undersøgelsen peger på, at der i øjeblikket - med eller uden genåbning bør være fokus på:

- Bekymring for smitte og derfor fokus på forebyggelse
- Initiativer der fastholder et godt arbejdsfællesskab og styrker det psykiske arbejdsmiljø
- Indsatser som kan fremme kerneopgaven; nemlig elevernes trivsel og faglige niveau

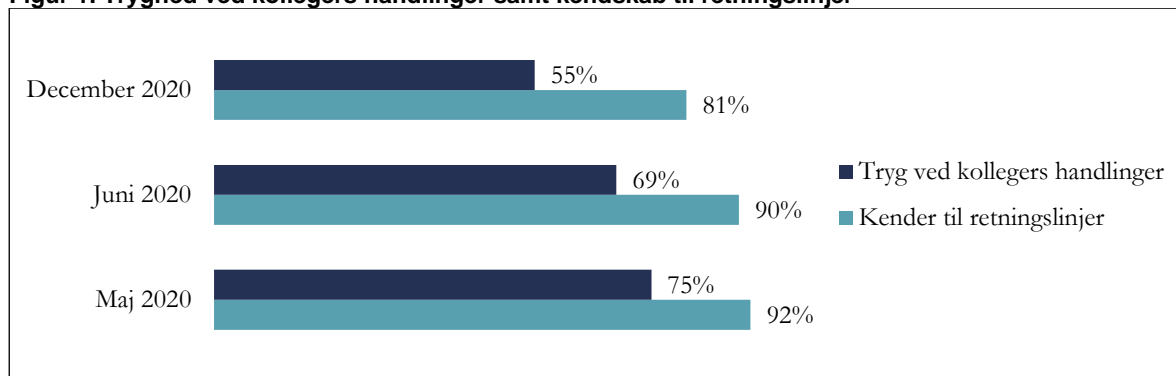
Den første pjece om covid-19's betydning for arbejdsmiljøet udgivet i december baseret på læring fra forløbet i foråret 2020 og hvad vi kan lære af det, indeholder gode råd til de første to bullets ovenfor.

Tema 1: Smitteforebyggelse

Værnemidler og retningslinjer

Værnemidler er tryghedsskabende foranstaltninger. Niveauet for disse er uændret, idet 91 % svarer, at de har adgang til værnemidler (tallet var 92 % i maj og 90 % i juni). Man kunne naturligvis ønske, at tallet var 100 %. Også det at kende til retningslinjerne for at forebygge smittespredning er tryghedsskabende. Figur 1 viser, at kendskab til retningslinjer er dalet en smule, idet lidt færre (81 %) end i juni kender til retningslinjer for at undgå smittespredning.

Figur 1. Tryghed ved kollegers handlinger samt kendskab til retningslinjer

Note: Figuren ovenfor viser andelen af "meget enig" og "enig" svar på følgende spørgsmål "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: Jeg er tryk ved den måde mine kollegaer handler på for at undgå smittespredning" samt "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: På min arbejdsplads ved vi hvilke retningslinjer der skal følges for at undgå smittespredning i forbindelse med COVID-19-epidemien".

At kendskab til retningslinjer for smittespredning er faldet, kan skyldes, at der både på skoler og i det offentlige rum er sket ændringer i Sundhedsstyrelsens retningslinjer. Fx om pligt til at anvende mundbind i det offentlige rum, afstandskrav skiftet fra 1 til 2 meter og om definition på nære kontakter¹.

Desuden er færre end i foråret trykke ved kollegers handlinger, hvilket kan skyldes, at man grundet Corona mathed måske kommer til at slække lidt på reglerne. På et ekstra-spørgsmål om hvorvidt man har oplevet konflikter i personalegruppen på grund af forskellige holdninger til vigtigheden af begrænsning af smittespredning ifm. arbejdet svarer 31 % meget enig eller enig.

Særlige risikogrupper

Vi har indsat figur 1A, der viser svar på spørgsmålet om, hvorvidt man selv tilhører en risikogruppe.

Figur 1A. Besvarelse på om man selv tilhører en risikogruppe

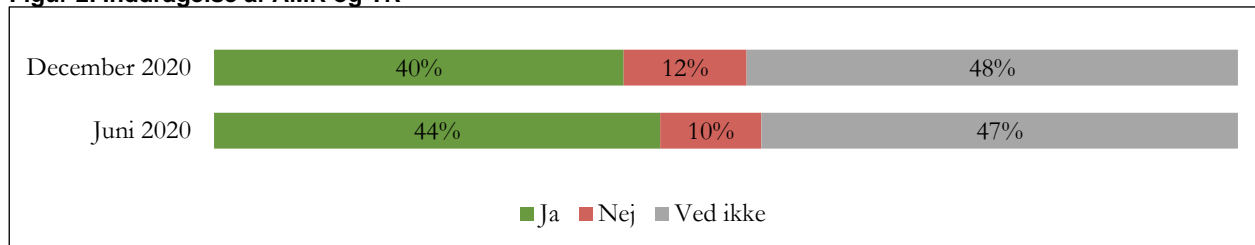
Det ses, at 16 % selv tilhører en risikogruppe. Tallet er steget 2%-point op siden juni, hvilket kan forklares med, at det ikke helt er samme svarpersoner som i juni og med at nogle kan være overgået til risikogruppen hvis de fx er gravide, blevet syge eller lign. I juni-undersøgelsen blev spurgt, om man på arbejdspladsen tog hensyn til medarbejdere, der selv tilhører en risikogruppe. Det svarede 40 % Ja til. Og 21% svarede, at man tager hensyn til medarbejdere, der bor sammen med personer, der tilhører en risikogruppe.

¹ Pr. 24. november 2020 informerede Sundhedsstyrelsen at nær kontakt er udvidet til alle, der har været inden for 2 meter i mere end 15 minutter med en person, der har fået påvist ny Coronavirus i en af nedenstående situationer, hvor der er øget risiko for smitte: • Aktiviteter med kraftig udånding som f.eks. sang, høj tale eller råb • Aktiviteter, der indebærer fysisk anstrengelse • Ophold i lukkede rum med dårlig ventilation eller manglende udluftning.

Vi har spurgt til de tillidsvalgte inddragelse i tilrettelæggelsen af arbejdet ifm. covid-19, fordi de kan bistå leder med sparring og gode råd til forebyggelse.

Inddragelse af AMR og TR

Figur 2. Inddragelse af AMR og TR

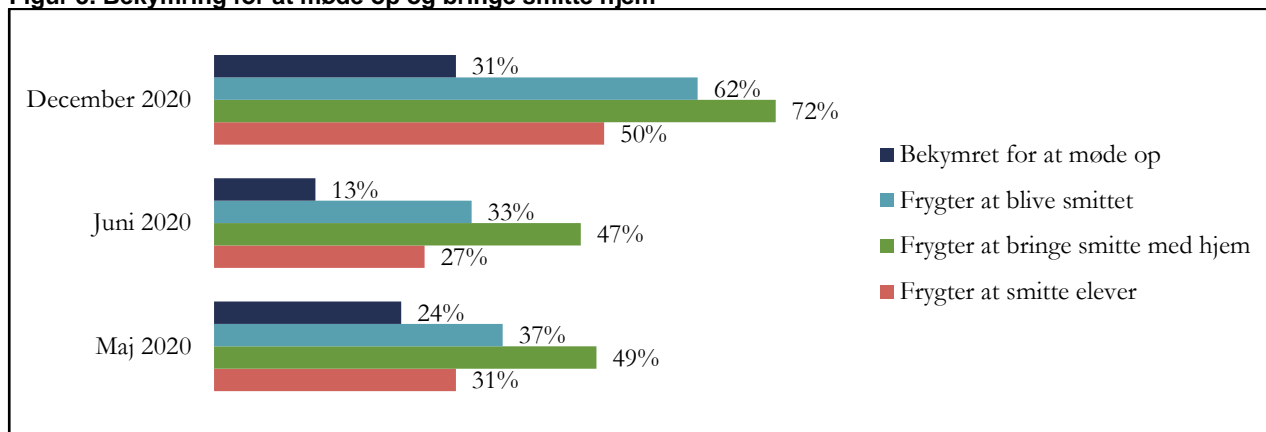

Note: Spørgsmålet lød: "Er medarbejderrepræsentanterne (TR og AMR) på din skole blevet inddraget i tilrettelæggelsen af arbejdet i forbindelse med COVID-19". Spørgsmålet er kun stillet i juni måned og november.

Figur 2 viser, at der stadig er mange, som svarer, at de ikke ved om AMR og TR er inddraget i tilrettelæggelsen af arbejdet ifm. COVID-19. Det er beklageligt, hvis det er et udtryk for, at medarbejderne ikke kender til de tillidsvalgte rolle i forhold til forebyggelsesarbejdet, da de også er budbringere for kollegerne.

Bekymring i forhold til smitte

Figur 3. Bekymring for at møde op og bringe smitte hjem

Note: Figuren ovenfor viser andelen af "meget enig" og "enig" svar på følgende spørgsmål "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: Jeg er bekymret for at møde op på min arbejdsplads", "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: Jeg frygter selv at blive smittet med COVID-19 i forbindelse med mit arbejde", "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: Jeg frygter at bringe smitte fra min arbejdsplads med hjem" samt "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: Jeg frygter at smitte mine elever med COVID-19 i forbindelse med mit arbejde". * Deltagere, som kun har varetaget online-undervisning og derfor ikke været på skolen, har ikke svaret på spørgsmål om smitte.

Der er i november langt større bekymring for smitte. Bekymring for at møde op er steget fra 13 % i juni til 31 % i november. Næsten dobbelt så mange som i foråret frygter selv at blive smittet og næsten ¼ flere frygter at bringe smitte med sig hjem. Også frygten for at smitte eleverne er steget.

Forældres ageren og rengøringens betydning for smittespredning

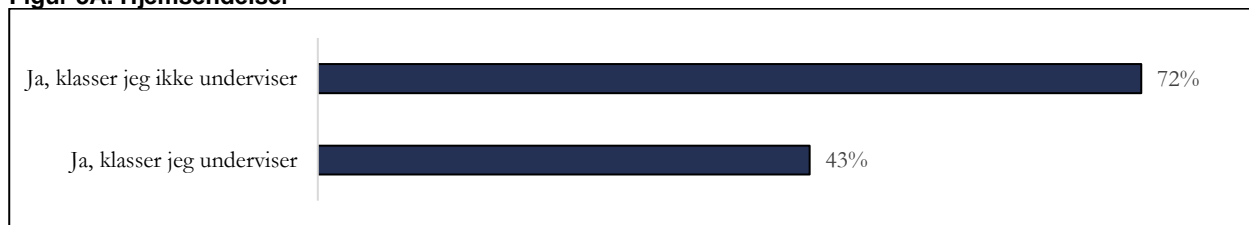
På baggrund af kommentarer fra de første spørgeskemarunder blev der spurgt til forældrenes betydning i forhold til smittespredning. Det viser sig, at 64 % er trygge ved den måde, forældrene handler på for at undgå smittespredning, når de kommer hen til eller på skolen (ifm. aflevering og hentning, skole-hjem-samtaler mv.). Men kun ¼ (26 %) er trygge ved den måde, forældrene handler på for at undgå smittespredning blandt eleverne uden for skoletiden (ift. sociale arrangementer, legeaftaler mv.).

I forhold til rengøring er der klart behov for forbedring. 53 % er ikke trygge ved det nuværende niveau af rengøring på arbejdspladsen.

Spørgsmål om hjemsendte pga. COVID-19

I november-undersøgelsen blev tilføjet spørgsmål om, hvor mange der havde oplevet hjemsendelser pga. COVID-19.

Figur 3A. Hjemsendelser

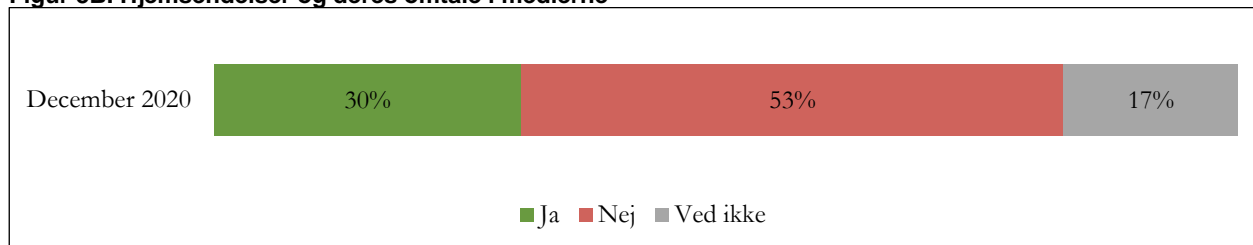

Note: Figuren viser svar på spørgsmålene: "Har der været hjemsendte klasser pga. COVID-19 på din skole i hhv....? – Ja, klasser jeg ikke underviser og Ja, klasser jeg underviser".

4 ud af 10 har oplevet hjemsendelser i egne klasser og 7 ud af 10 i forhold til skolen som helhed. Nedenfor er svarene indsat:

- 43 % har oplevet hjemsendte klasser i klasser, som de selv underviser.
- 72% har oplevet hjemsendte klasser på skolen, som de ikke underviser i, 1 % svarer ved ikke.

Figur 3B. Hjemsendelser og deres omtale i medierne

Note: Figuren viser svar på spørgsmålet: "Har hjemsendelsen af klasser på din skole pga. COVID-19 været omtalt i medierne?"

30 % har oplevet, at hjemsendelsen af klasser har været omtalt i medierne. 17 % svarer ved ikke.

35 % har været i tæt kontakt med elever, kolleger eller forældre, der er konstateret smittet med covid-19. 15 % svarer ved ikke. Har man været i kontakt med en smittet elev, kollega eller forælder, frygter man selv i højere grad at blive smittet.

Sammenfatning af smitteforebyggelse

Adgang til værnemidler er fortsat høj. I forhold til visir som værnemiddel har foreningen arbejdet for, at lærere ligesom andre frontlinjemedarbejdere skulle have ret til at anvende dette. Derfor tilføjede vi til november-undersøgelsen nogle spørgsmål om anvendelse af visir som værnemiddel.

69 % svarer, at der på arbejdspladsen er forståelse for, at nogle lærere vælger at anvende visir i forbindelse med undervisningen. Men generelt er visir ikke særlig anvendt, idet 87 % svarer, at de ikke selv har anvendt visir i forbindelse med undervisningen. 48 % oplever ikke visir som en acceptabel løsning for sig selv, mens 26 % mener, at det er en acceptabel løsning for dem selv.

Ud af alle svarpersoner er det kun 3 %, som svarer, at de har oplevet negative reaktioner blandt elever, fordi lærerne anvender visir. 52 % svarer ved ikke på spørgsmålet om elevernes reaktioner.

Ud af de 13 % (172 svarpersoner) som har anvendt visir i forbindelse med undervisningen synes 47 %, at det påvirker undervisningen i negativ retning og 48 % hverken positivt eller negativt.

Visir er en rettighed: Hvis man ikke kan overholde afstandskravene, skal arbejdspladsen stille visir til rådighed i de timer, hvor det ikke kan lade sig gøre.

Der er sket et markant fald i tryk i forhold til smitte. Det kan både handle om, at der har været en generel smittestigning i samfundet og om at der er opstået en vis Corona-mathed, så nogle slækker lidt på overholdelse af retningslinjerne.

Der er stadig mange, som ikke ved, hvorvidt AMR og TR har været inddraget i retningslinjerne. Det er bekymrende; også selv om det kan skyldes, at AMR og TR har været inddraget og kollegerne blot ikke ved det. Det bør være kendt viden, at skoleleder er i dialog med AMR og TR om smitteforebyggelse, og at man som kollega kan gå til AMR og TR, hvis man har brug for hjælp til forebyggelse, eller har gode råd til forebyggelse som hele skolen kan få glæde af.

Lidt færre end i juni kender til retningslinjer for at undgå smittespredning. Det kan måske skyldes, at der løbende er sket ændringer i Sundhedsstyrelsens retningslinjer.

Mange flere end i foråret er bekymrede for at møde op og for selv at blive smittet eller bringe smitte hjem eller til en elev. Det kan skyldes den store smittestigning i samfundet.

På baggrund af tilbagemeldinger fra lærerne valgte vi at spørge til tryghed ift. forældrenes ageren. Ca. 2/3 er trygge ved forældrenes ageren for at undgå smittespredning, når de afleverer eleverne eller er til skole-hjem-samtaler, mens kun ¼ er trygge ved den måde, forældrene agerer for at undgå smittespredning blandt eleverne uden for skoletiden. Der er udelukkende spurgt til tryghed ved forældrenes ageren og ikke til problemer med dette forhold.

Også rengøringsniveauet har været og er stadig meget debatteret. Ca. halvdelen er ikke trygge ved det nuværende niveau af rengøring på arbejdspladsen.

Efter pres fra foreningen sendte Børne- og Undervisningsministeren et brev til kommunerne i den sidste uge i oktober 2020 hvor hun påpegede, at de ekstra 2,2 milliarder, der blev bevilget til kommunerne til at dække de samlede ekstraomkostninger i forbindelse med Corona pandemien bl.a. skulle gå til at opfylde de anbefalinger til rengøring, der er lagt op til i de retningslinjer, som har været gældende siden juni.

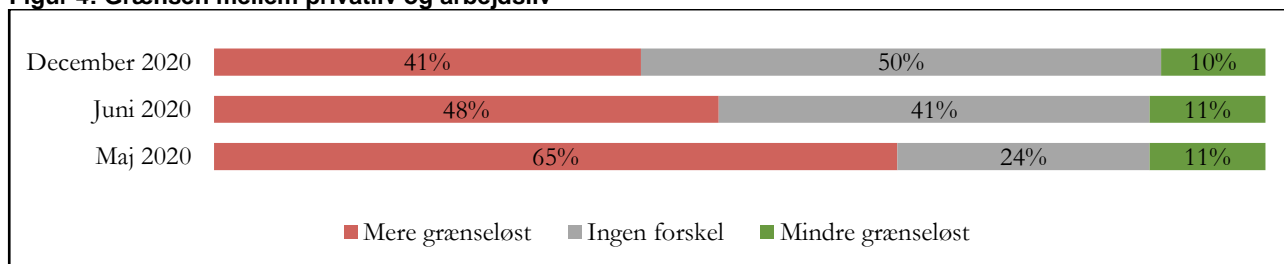
Der blev spurgt, hvorvidt man selv har oplevet hjemsendte klasser på egen skole for at se på udbredelse og evt. udbredelsens sammenhæng med frygt for smitte. Det ses, at henholdsvis 43 % har oplevet egen klasse hjemsendt og 71 % hjemsendte klasser på skolen. Generelt kan siges, at der har været hjemsendte klasser på 7 ud af 10 skoler og heraf har 30 % oplevet hjemsendelse fra egen skole omtalt i medierne.

Tema 2. Undervisningskvalitet

Balance arbejdsliv og privatliv

Færre end i maj og juni (41 %) oplever grænsen mellem arbejdsliv og privatliv mere flydende, hvilket skyldes, at de fleste var på arbejde på skolen i dataindsamlingsperioden.

Figur 4: Grænsen mellem privatliv og arbejdsliv

Note: Figuren viser svar på spørgsmålet: "Hvordan er grænsen mellem dit arbejdsliv og dit privatliv på nuværende tidspunkt i forhold til normalt".

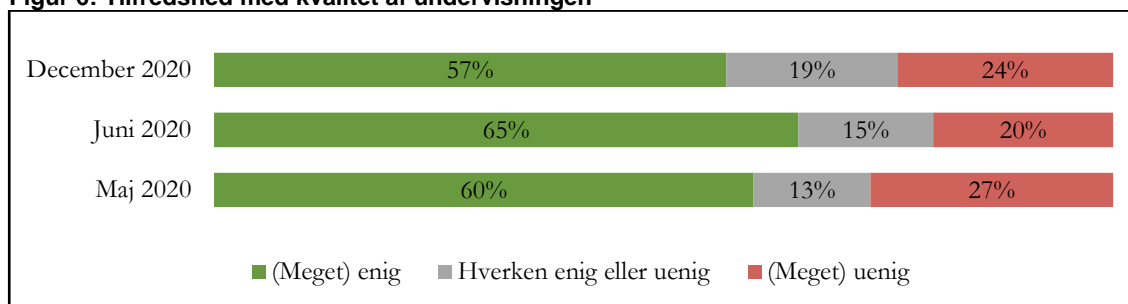
I maj-undersøgelsen blev der stillet spørgsmål om undervisning hjemmefra kunne foregå uden forstyrrelser og om det havde været svært at omlægge til digital undervisning. Spørgsmålet blev ikke gentaget i hverken juni eller november, hvorfor figur 5 er udgået.

Kvalitet af undervisningen under Corona

Figur 6 viser, at færre end i maj og juni (57 %) er tilfredse med kvaliteten af deres undervisning.

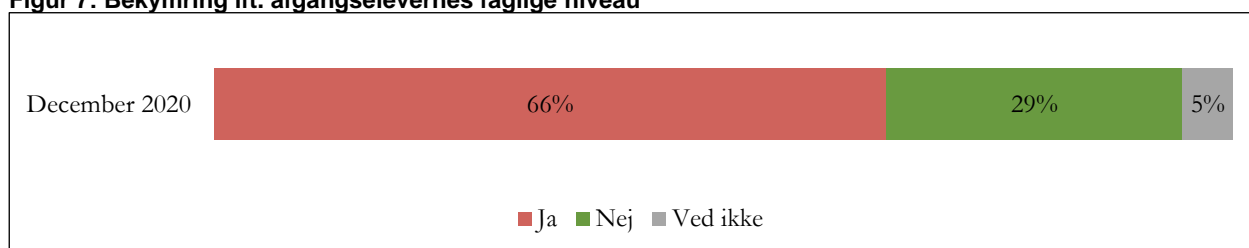
Figur 6: Tilfredshed med kvalitet af undervisningen

Note: Figuren viser svar på følgende spørgsmål: "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: Jeg er tilfreds med kvaliteten af min undervisning".

I stedet for at spørge til belastninger ift. forældrehenvendelser er der i november spurgt til bekymring i forhold til afgangseleverne.

Figur 7: Bekymring ift. afgangselevernes faglige niveau

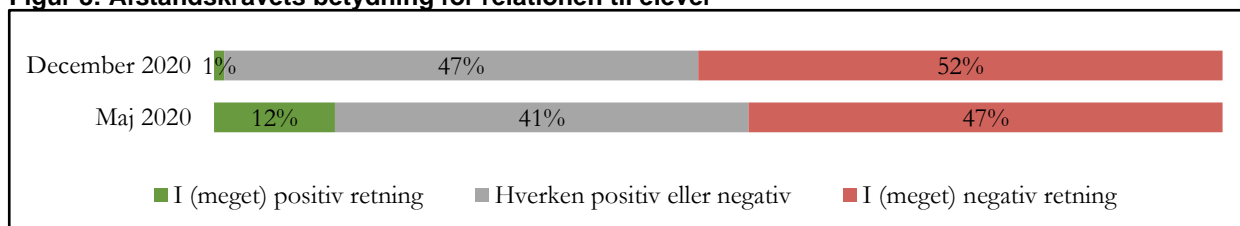

Figur 7 viser, at 66 % er bekymrede for afgangselevernes faglige niveau.

Til sammenligning er 33 % bekymrede for det faglige niveau blandt elever, der ikke går i afgangsklasse, mens 57 % ikke er det og 10 % svarer ved ikke.

Spørgsmålet om afstandskrav blev gentaget i november, hvor det ses, at endnu flere mener, at det har en negativ betydning for relationen til eleverne.

Figur 8: Afstandskravets betydning for relationen til elever

Note: Figuren viser svaret på spørgsmålet: "Hvordan påvirkes relationen til eleverne af den påkrævede fysiske afstand". Spørgsmålet er ikke stillet i juni måned.

Sammenfatning af undervisningskvalitet

Færre oplever at arbejdet flyder ind over privatlivet i denne omgang, hvilket nok kan tilskrives, at alle er på arbejde på skolen igen.

I forhold til undervisningskvaliteten er der dog flere end i maj og juni som er mindre tilfredse med kvaliteten af deres undervisning.

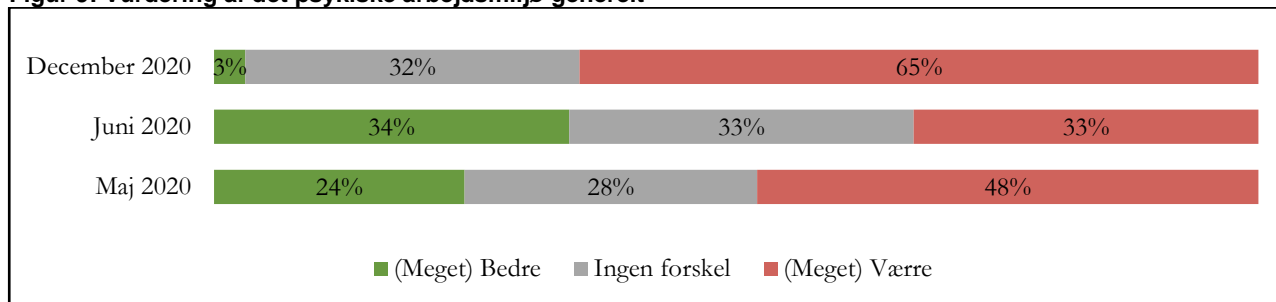
Der er tilføjet et nyt spørgsmål om afgangselevernes faglige niveau til dem, som underviser i 9.-10 klasse og af disse (427 personer) svarer 2/3, at de er bekymrede ift. afgangselevernes faglige niveau. 33 % af alle er bekymrede for det faglige niveau blandt elever, der ikke går i afgangsklasse.

Tema 3. Psykisk arbejdsmiljø

Det psykiske arbejdsmiljø opleves som værre pga. Corona.

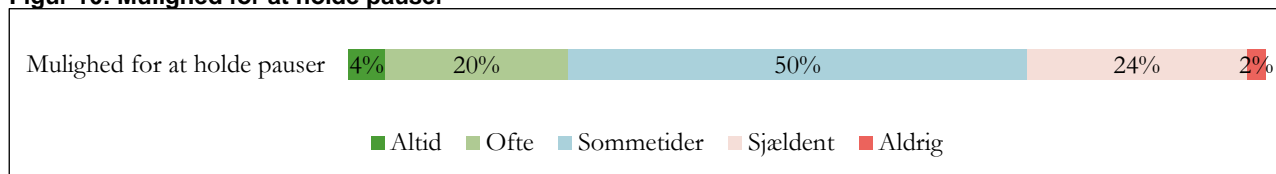
Figur 9 viser, at 65 % oplever at det psykiske arbejdsmiljø er blevet værre, hvor det i maj var 48 % og 33 % i juni.

Figur 9: Vurdering af det psykiske arbejdsmiljø generelt

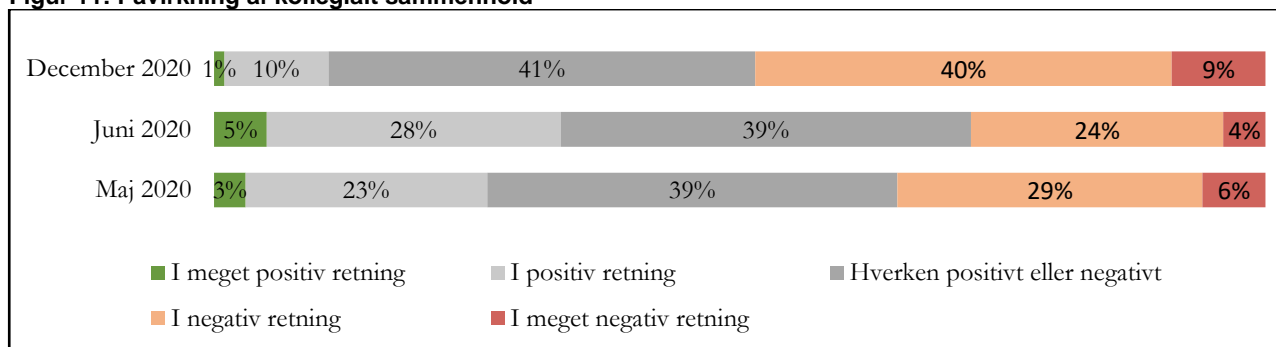
Note: I figuren er svarkategorierne "Meget bedre" og "bedre" lagt sammen. Dette gælder også svarkategorierne "meget værre" og "værre". Figuren henviser til følgende spørgsmål: "Hvordan oplever du dit psykiske arbejdsmiljø på nuværende tidspunkt i forhold til normalt?".

Figur 10: Mulighed for at holde pauser

24 % svarer, at de altid eller ofte har mulighed for at holde pauser. Svarkategorierne er ændret siden juni, hvor 17 % svarede at de i høj eller nogen grad havde mulighed for at holde pause og hele 53 % at de i mindre grad eller slet ikke havde mulighed for det.

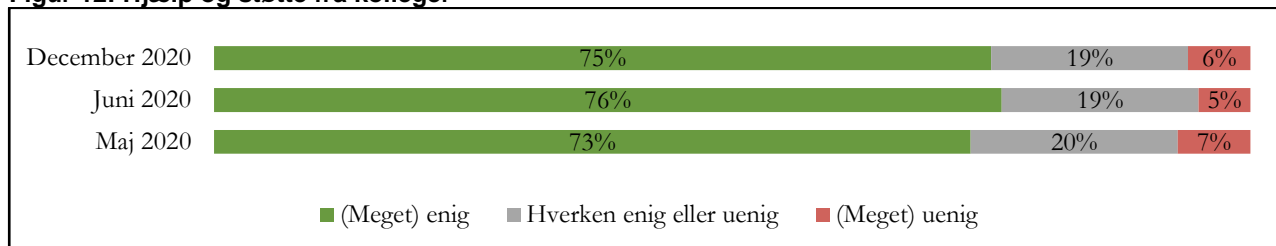
Figur 11: Påvirkning af kollegialt sammenhold

Note: Figuren referer til følgende spørgsmål: "I hvilken retning har de særlige arbejdsforhold, der er lige nu, påvirket følelsen af sammenhold blandt dig og dine nærmeste kolleger?".

48 % svarer, at de særlige arbejdsforhold har påvirket følelsen af sammenhold blandt kollegerne i negativ retning. Det oplevede 35% i maj og 28 % i juni.

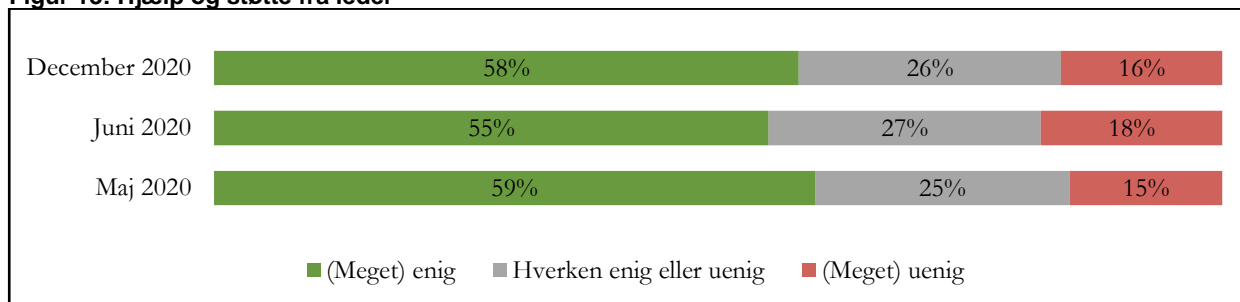
Figur 12: Hjælp og støtte fra kolleger

Note: Figuren refererer til spørgsmålet: "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende: Jeg får tilstrækkelig hjælp og støtte fra mine kolleger".

75% oplever at få tilstrækkelig hjælp og støtte fra kolleger. Det er næsten samme som i maj og juni.

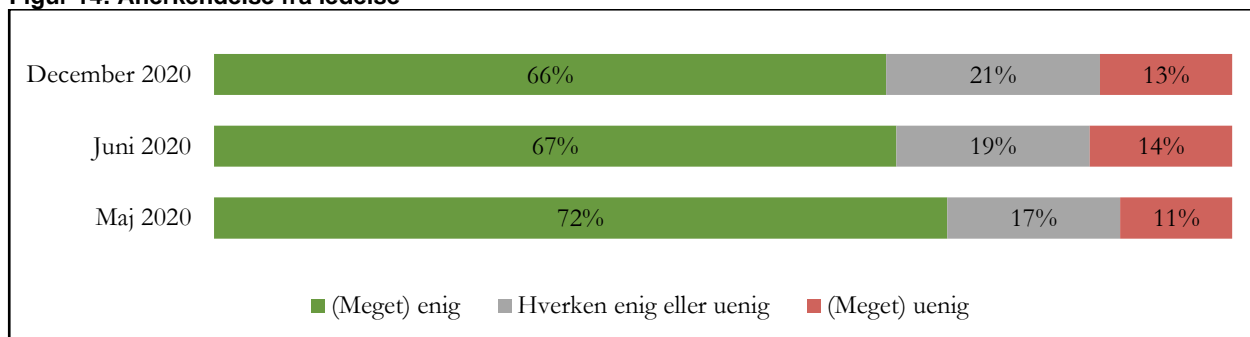
Figur 13: Hjælp og støtte fra leder

Note: Figuren referer til spørgsmålet: "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende: Jeg får tilstrækkelig hjælp og støtte fra min leder".

58 % oplever at få tilstrækkelig hjælp og støtte fra leder. Det er næsten samme som i maj og juni

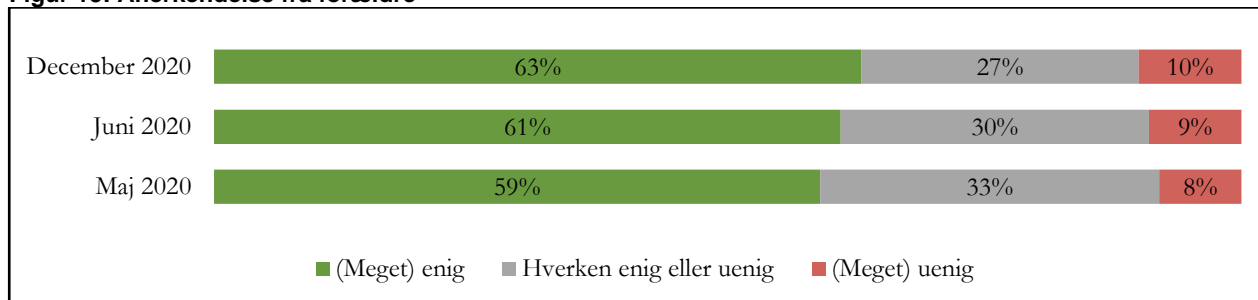
Figur 14: Anerkendelse fra ledelse

Note: Figuren referer til spørgsmålet: "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende: Mit arbejde bliver anerkendt og påskønnet af ledelsen".

66 % oplever anerkendelse fra ledelsen. Lidt færre end i maj, hvor det var 72%

Figur 15: Anerkendelse fra forældre

Note: Figuren refererer til spørgsmålet: "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende: Mit arbejde bliver anerkendt og påskønnet af forældre".

63 % oplever anerkendelse fra forældrene. I maj var det 59 % og 61% i juni.

Sammenfatning af psykisk arbejdsmiljø

2/3 oplever i november det psykiske arbejdsmiljø som værre end normalt og værre end de oplevede det i maj og juni. Det kan hænge sammen med, at næsten halvdelen svarer, at følelsen af sammenhold er påvirket i negativ retning. Og næsten 1/3 svarer, at de har oplevet konflikter i personalegruppen på grund af forskellige holdninger til vigtigheden af begrænsning af smittespredning ifm. arbejdet.

Det kan også have en sammenhæng med, at der har været et anderledes arbejdsmiljø siden marts 2020. Det er en meget lang periode og kan give en vis udmattelse. I tema 4 ses, at der er sket en stigning fra 19 til 28 %-point i

forhold til at være bekymret for at kunne holde til at arbejde under nuværende betingelser i lang tid. Flere forskere fx Malene Friis Andersen har i efteråret været ude at tale om Coronamathed, som altså også ses i skolen.

I forhold til smittespredning har vi spurgt om forskellige holdninger kunne risikere at bidrage til konflikter. Det ses, at 31 % er meget enige eller enig i, at de har oplevet at der er konflikter i personalegruppen på grund af forskellige holdninger til vigtigheden af begrænsning af smittespredning ifm. arbejdet.

Flere end i juni har mulighed for at holde pauser nu, hvor man er tilbage fuld tid på skolen igen. Det er dog stadig kun 25 % som svarer, at de altid eller ofte har mulighed for at holde pause.

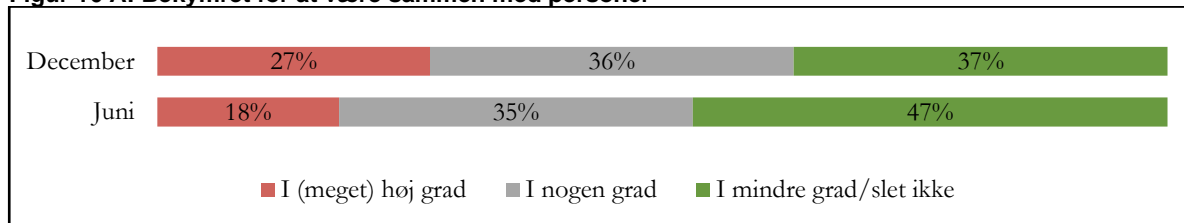
Oplevelsen af tilstrækkelig hjælp og støtte fra kolleger og ledelse samt anerkendelse fra leder ligger nogenlunde på niveau med de to andre undersøgelser. Der er en lille stigning i anerkendelsen fra forældre.

Tema 4. Sociale relationer og mentalt helbred

Sociale relationer

De næste spørgsmål handler om, hvordan lærernes arbejde har påvirket deres samvær i fritiden med dem, som de ikke bor sammen med. Spørgsmålene er kun stillet i juni og november måned.

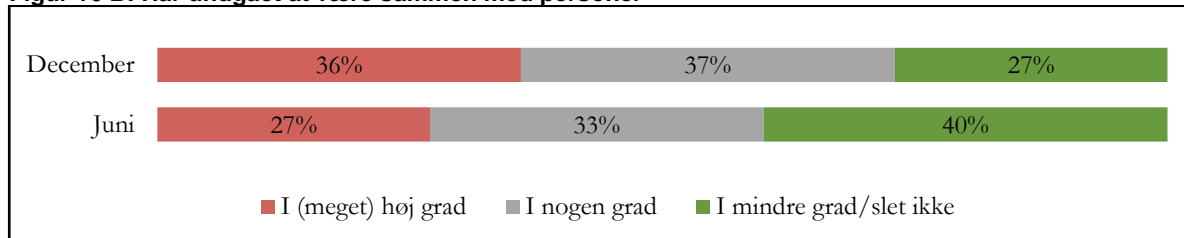
Figur 16 A: Bekymret for at være sammen med personer

Spørgsmålet lyder: "Bekymrer det dig at være sammen med personer i din nære omgangskreds efter du kom tilbage på skolen?"

27 % er i meget høj eller høj grad bekymret for at være sammen med personer i nær omgangskreds. I juni svarede 18 % i meget høj eller høj grad dette.

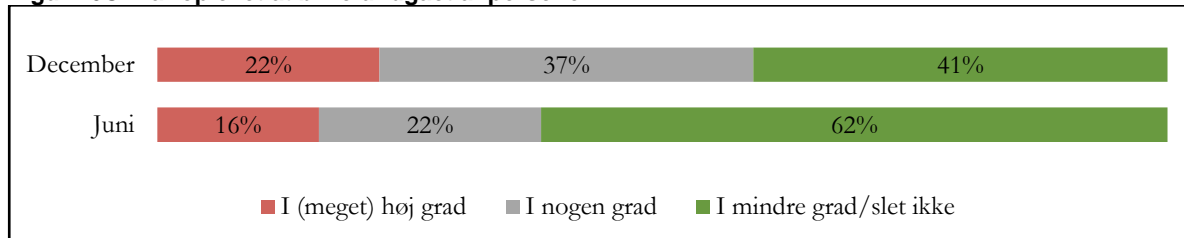
Figur 16 B: Har undgået at være sammen med personer

Spørgsmålet lyder: "Har du undgået at være sammen med personer i din nære omgangskreds efter du kom tilbage på skolen?"

36% har undgået at være sammen med personer i nær omgangskreds. Det var 27 % i juni.

Figur 16C. Har oplevet at blive undgået af personer

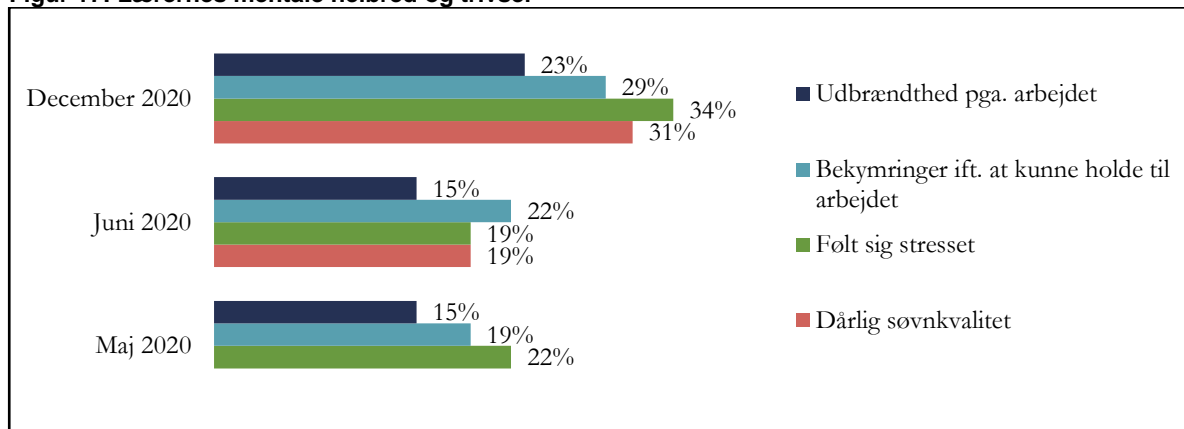

Spørgsmålet lyder: "Har du oplevet, at personer i din nære omgangskreds har undgået at være sammen med dig efter du kom tilbage på skolen?"

23 % har oplevet, at personer i nær omgangskreds har undgået at være sammen med dem. Det var 16 % i juni.

Mentalt helbred

Figur 17: Lærernes mentale helbred og trivsel

Note: Figuren viser andelen som har svaret "I meget høj grad" eller "I høj grad" til følgende spørgsmål: "Føler du dig udbrændt på grund af dit arbejde?" Og "Er du bekymret for, om du kan holde til at arbejde under de nuværende betingelser i længere tid?" og "Hele tiden eller ofte" til spørgsmålet: "Hvor ofte har du følt dig stresset inden for de sidste 2 uger?" samt "Meget dårlig" eller "Dårlig" til spørgsmålet "Hvordan vurderer du samlet set din søvnkvalitet inden for de sidste 2 uger?". Spørgsmålet om søvnkvalitet blev ikke stillet i maj.

31 % oplever meget dårlig eller dårlig søvnkvalitet og 34 % har hele tiden eller ofte følt sig stresset inden for de sidste to uger. 23 % føler sig i meget høj eller høj grad udbrændt pga. arbejdet og 29 % er i meget høj eller høj grad bekymrede i forhold til at kunne holde til at arbejde under nuværende betingelser i længere tid.

Sammenfatning sociale relationer og mentalt helbred

Bekymringen for at være sammen med personer i nær omgangskreds er steget mellem juni og november og flere har oplevet, at personer i nær omgangskreds har undgået at være sammen med dem. Det kan hænge sammen med anbefalingerne om at reducere de nære kontakter, og at lærerne i deres daglige arbejde har mange kontakter med elever og kolleger og derfor er i større risiko for at blive udsat for smitte end andre, der arbejder hjemme og dermed kan bære smitte videre.

Alle forhold omkring mentalt helbred er blevet markant ringere siden juni.

Tema 5. Viden om test

Figur 18: Viden om hvornår man skal lade sig teste for COVID-19

Note: Figuren refererer til følgende spørgsmål: "Hvis du tænker på din nuværende situation, hvor enig eller uenig er du så i følgende udsagn: På min arbejdsplads ved vi, hvornår vi skal lade os teste for COVID-19".

79 % svarer, at man på arbejdspladsen ved, hvornår man skal lade sig teste. Det er flere end i maj (64%) og juni (73 %). Det kan skyldes, at det er kommet mere fokus på test og ofte er spots på dette på tv.